

Онај ко буде значајно смањио корупцију у Србији, задужиће нашу земљу много више од Међународног монетарног фонда, што је и математички доказиво: ММФ нам своје (не наше) милијарде позајмљује (па морамо да му вратимо), док свеprisутна корупција наше милијарде отима бесповратно. Зато је сваки покушај да се та непрегледна мрежа сумњивих услуга и контрауслуга, која изједа иначе онемоћало друштвено ткиво, најзад сузбије, више него добродошао. Са те стране, најава да ће Кривични законик бити измењен тако да трговина утицајем, први пут у историји српског правосуђа, буде препозната као кривично дело, ваљда би требало да представља добру вест.

Али, текст у дневном листу "Блиц" од понедељка 17. августа, под насловом ["За дело трговине утицајем до 10 година затвора"](#)

, баца озбиљну сумњу ако не на намере предлагача измена Кривичног законика, а оно сигурно на крајње домете предложених измена. Та сумња не би ни дотакла правничког лаика, као што је аутор овог текста, да у "Блицовом" тексту нису наведена појашњења предложених измена, која је саставио портпарол државног тужилаштва Томо Зорић.

Не би ли широке народне масе схватиле какви ће све прекршаји, до сада несанкционисани, бити на удару новог законика, Зорић је понудио пет примера: политичара, директора музичког фестивала, спортског тренера, главног уредника или новинара и директора школе. Пажљивије проучавање ових примера свакога ће приморати да се забрине да предлагачи нису и овог пута, како би пожурили са евроатлантским интеграцијама, наврат-нанос склепали правна акта која ће у пракси бити непримењива.

Међу понуђеним примерима, можда највише бode очи спортски тренер. Зорић овако илуструје криминалну радњу коју ће обухватати нови законик:

- Трговина утицајем је, на пример, ако тренер неког спортског клуба изабере у први тим играча који то није заслужио, и тиме обезбеди да се тај играч боље прода, а самим тим и већу зараду за менаџера, спортски клуб и/или самог играча.

Поштујући овакав опис, полиција би могла да похапси свакога ко се икада бавио

тренерским послом у Србији. Јер, тренер не саставља екипу – фудбалску, кошаркашку, ватерполо или какву другу – од најбољих играча које има на располагању, већ од играча који највише одговарају његовим тактичким замислима. Фудбалском тренеру, рецимо, често је у одбрамбеној формацији потребнији пожртвовани грубијан него интелигентни "чистач", иако је овај други неспорно вештији. На пример, Кристијано Роналдо био је од изузетне важности Алексу Фергусону у Манчестеру, али би вероватно био бескористан Славиши Јокановићу у Партизану. По овоме како Зорић тумачи измене законика, испада да би Јокановић, познат по претерано опрезним тактикама, морао кривично да одговара када би у свој тим уместо Роналда ставио неког мање офанзивног играча.

За претпоставити је да полиција, по доношењу новог законика, ипак неће хапсити Јокановића, али би овакве измене сигурно навеле неке неостварене спортисте, који за неуспешну каријеру – можда оправдано, а можда не – криве своје тренере, да "пресавију табак" и на суду затраже надокнаду штете. Поготово у држави у којој родитељи сваког младог спортисте верују да су изродили новог Џордана, Марадону или Надала...

Поред спортског, врло је дискутабилан и пример везан за медије. Овако Зорић описује прекршај који је карактеристичан за уреднике и новинаре:

- Могу да се нађу на удару закона уколико, на пример, пристану да не објаве текст о некој теми чије би објављивање шкодило њиховом извору, а да за узврат добију информације о другој теми о којој ће писати.

Буде ли ово усвојено, медијима ће држава бранити да раде нешто што она сама често (пречесто) изводи. Наиме, ако у овом Зорићевом опису уместо "текст" ставите "доказ" а уместо "тема" ставите "злочин", добићете дефиницију – заштите сведока! Заиста, када државни тужилац, онај чији је портпарол управо Томо Зорић, ухапси неког гангстера, а овај пристане да снабде правосудне органе информацијама о неким другим злоделима неких других преступника, тужилац за ухапшеног затражи статус заштићеног сведока. Односно, помиловање за ухапшеног, које је овај заслужио пуном сарадњом.

Истраживачко новинарство често личи на полицијску истрагу, у којој морате да правите компромисе са малим ђаволима како бисте допрли до већих. Нејасно је само због чега тужилаштво намерава медијима да ускрати оно што само обилато користи...

У остала три Зорићева примера, аутор овог текста – правнички лаик – није пронашао неке упадљиве противуречности. Можда би неко стручнији и у њима видео силна сумњива мерила. У сваком случају, предложене измене кривичног законика захтевају ако не хитну ревизију, а оно барем да прођу кроз јавну расправу, у којој би учествовали како правни стручњаци, тако и експерти из области које ће највише бити на удару законика.

Трговина утицајем је суштина корупције, а закон који ће је сакнционисати је неопходан. Али, баш због толике потребе, не сме бити донет на брзину, само да бисмо појачали евроатлантске ветрове на која иду државна једра. Они који злоупотребљавају свој положај и утицај који им он доноси – а таквих, без сумње, има и међу спортским тренерима и међу уредницима и новинарима – морају да буду суочени за законом који ће их кажњавати. Никако са законом који је целој проблематици приступио неозбиљно, па ће преступницима практично служити како би доказали своју невиност.